

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
ТА КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ**

ОБЛІКОВА КАРТКА
об'єкта культурної спадщини

НАУКОВИЙ АРХІВ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ЦЕНТР ОХОРОНИ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ
ПАМ'ЯТОК АРХЕОЛОГІЇ»
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
№ 0/а № 118

Група курганів
(найменування об'єкта)

Вид	Тип	Категорія пам'ятки
Археологічний	Комплекс	На державний облік не взято

1. Дата утворення об'єкта:

Ранній залізний вік, скіфський час, VII — IV ст. до н. е.

2. Місцезнаходження об'єкта

Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський район, Полтавська область, справа за 0,75 км від шосе М-03 «Київ – Харків – Довжанський», поряд із тваринницькою фермою, за 0,3-0,4 км на північний схід від північно-східної околиці та 0,15 км в тому ж напрямку від сільського кладовища (азимут 52° – 54°), за 0,1-0,6 км на південний схід від автодороги до села (з лівого боку).

Географічні координати курганів комплексу:

№ н/н	Координати умовних центрів насипів, градуси, мінуси, секунди (datum WGS 84)	
	N	O
1	49°33'30.078"	34°27'39.402"
2	49°33'29.081"	34°27'41.328"
3	49°33'26.827"	34°27'38.743"
4	49°33'25.182"	34°27'38.520"
5	49°33'25.567"	34°27'40.248"
6	49°33'29.988"	34°27'33.685"

Під'їзд з м. Полтава — маршрутним автотранспортом до ферми по асфальтованій автодорозі на с. Мильці від автотраси М-03 «Київ – Харків – Довжанський», далі — пішим ходом польовою дорогою на південний схід від тваринницького комплексу 50 – 200 м.

3. Охоронний номер пам'ятки

Охоронний номер не присвоєно.

4. Дати і номери рішень, відповідно до яких об'єкт узятий на державний облік та визначено категорію пам'ятки

В Історико-архітектурному опорному плані і спеціальній науково-проектній документації для визначення історичних ареалів та меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування м. Полтава, затверджених рішенням позачергової 37-ї сесії шостого скликання Полтавської міськради від 27.12.2013 р., кургани зазначені як прилягаючі до території міста щойно виявлені об'єкти археології.

5. Функціональне використання:

Сучасне використання	Первісне призначення	Інші (протягом часу існування об'єкта)
Сільськогосподарські орні угіддя.	Територія курганного некрополю.	Не відомі.

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	<p>Група займає північний схил і центр розораного вододільного підвищення плато правого високого берега р. Говтв'яничик (права притока р. Ворскли) і безіменного струмка, з абсолютною висотою 154,2 м над рівнем Балтійського моря, згрупована дещо «розпорошеним» скупченням на відстані 80 – 150 м насип від насипу. Загальний напрямок розміщення курганів — північний захід – південний схід, протяжність смуги помітних насипів — близько 0,4 км.</p> <p>Вірогідно, група мала продовження у східний бік на 0,3 км, де могли знаходитися ще 3-4 кургани. Вони вщент розорані й візуально непомітні. Частина курганів знищена будівництвом південно-західної частини молочно-товарної ферми у 1970-х рр.</p>																												
Характеристика об'єкта	<p>Збережені на сьогодні кургани тяжіють до кута території старої молочно-товарної ферми. Це — частина некрополя з 6-ти насипів, висотою 0,4 – 0,8 м і діаметром 16 – 29 м. Всі кургани розорані, мають округлу або круглу в плані форму. На поверхні насипів помітні плями пошкоджених материкових викидів основних поховань. На курганах №№ 1, 2 та 5 виявлені дрібні уламки ліпного посуду скіфського часу, на поверхні насипу № 6 у 1995 р. — фрагменти ліпної кераміки зрубної культури пізнього бронзового віку.</p> <p>Розміри та описи курганів наведені нижче у таблиці:</p> <table border="1" data-bbox="474 960 1353 1457"> <thead> <tr> <th>№ n/n</th> <th>Висота (м)</th> <th>Діаметр (м)</th> <th>Стан насипу</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>0,6</td> <td>20</td> <td>Розораний, округлої в плані форми.</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>0,7</td> <td>22</td> <td>Розораний, круглої в плані форми, перетнутий польовою дорогою – колишнім автопід'їздом до ферми.</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>0,5</td> <td>18</td> <td>Розораний, округлий в плані, з помітною «плямою» материкового викиду.</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>0,4</td> <td>16</td> <td>Дуже розораний маленький курган.</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>0,5</td> <td>19</td> <td>Розораний курган круглої в плані форми.</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>0,8</td> <td>24 x 29</td> <td>Розораний насип середніх розмірів, у південно-західній частині якого є рештки вогнища. Можливо, пошкоджений діяльністю селітроварників.</td> </tr> </tbody> </table> <p>Група є поховальним комплексом ворсклинського локального варіанту культури лівобережних лісостепових племен скіфського часу. Кілька курганів виявлені І.М. Кулатовою і О.Б. Супруненьком 1994 р. В 2010 р. останнім і В.В. Шерстюком під час археологічної експертизи траси проєктованого автообходу навколо м. Полтави обстежені всі інші насипи. Це — рештки курганного некрополя двох сусідніх поселень скіфського часу — наразі забудованого селища в ур. Яр в межах Полтави і поселення поблизу с. Байрак, обидва з яких розташовані за 1,4 – 2,1 км у північно-східному й південно-західному напрямках від скупчення поховальних надмогильних споруд.</p>	№ n/n	Висота (м)	Діаметр (м)	Стан насипу	1	0,6	20	Розораний, округлої в плані форми.	2	0,7	22	Розораний, круглої в плані форми, перетнутий польовою дорогою – колишнім автопід'їздом до ферми.	3	0,5	18	Розораний, округлий в плані, з помітною «плямою» материкового викиду.	4	0,4	16	Дуже розораний маленький курган.	5	0,5	19	Розораний курган круглої в плані форми.	6	0,8	24 x 29	Розораний насип середніх розмірів, у південно-західній частині якого є рештки вогнища. Можливо, пошкоджений діяльністю селітроварників.
№ n/n	Висота (м)	Діаметр (м)	Стан насипу																										
1	0,6	20	Розораний, округлої в плані форми.																										
2	0,7	22	Розораний, круглої в плані форми, перетнутий польовою дорогою – колишнім автопід'їздом до ферми.																										
3	0,5	18	Розораний, округлий в плані, з помітною «плямою» материкового викиду.																										
4	0,4	16	Дуже розораний маленький курган.																										
5	0,5	19	Розораний курган круглої в плані форми.																										
6	0,8	24 x 29	Розораний насип середніх розмірів, у південно-західній частині якого є рештки вогнища. Можливо, пошкоджений діяльністю селітроварників.																										
Наявність творів мистецтва	Твори мистецтва на насипах курганів відсутні.																												

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

- Курган № 1.
- Курган № 2.

Курган № 3.
Курган № 4.
Курган № 5.
Курган № 6.

8. Ступінь схоронності об'єкта:

<p>Добрий, задовільний, незадовільний, аварійний</p>	<p>Матеріалом для спорудження курганів були ґрунт і дерево, заглиблені котловани поховальних камер містилися в ґрунті і материковому суглинку. Стан збереження курганів — незадовільний.</p>
---	--

9. Наявність науково-дослідної і науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
Науковий звіт	1994	Кулатова І.М. Супруненко О.Б. (Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Науковий архів Інституту археології НАН України (м. Київ), фонд експ., 1994/66; Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології уп-равл. культури Полтав. ОДА, фонд експ., спр. 79.
Науковий звіт	2010	Супруненко О.Б., Пуголовков Ю.О., Шерстюк В.В. (ДП НДЦ «ОАСУ» Ін-ту археології НАН України, Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології уп-равл. культури Полтав. ОДА, фонд експ., спр. 637.
Науковий звіт	2011	Осаульчук О., Супруненко О. (НДЦ «Рятівна археологічна служба» Ін-ту археології НАН України)	Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології уп-равл. культури Полтав. ОДА, фонд експ., спр. 690.
Матеріали інвентаризації	2014	Мироненко К.М., Супруненко О.Б. (Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології уп-равл. культури Полтав. ОДА, фонд пам'яткоохор. робіт, спр. 92.
Історико-архітектурний опорний план, спеціальна науково-проектна документація для визначення історичних ареалів та меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування м. Полтава	2013	Вадімов В.М., докт. архітектури, проф. (наук. керівник), Поштаренко Ю.Г., Халепа С.Я., Супруненко О.Б., Мироненко К.М. та ін. (Український ДНДПІ «Укр-НДІпроектреставрація», Управл. з питань містобудування та архітектури виконкому Полтавської міськради, Центр охорони та досліджень пам'яток археології уп-равл. культури Полтавської ОДА)	Затверджений рішенням позачергової 37-ї сесії шостого скликання Полтавської міської ради від 27.12.2013 р.

10. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	Виявлені за обстежень курганів фрагменти ліпної кераміки скіфського часу до музейних колекцій не бралися.
Архівні матеріали	1. Кулатова І.М., Супруненко О.Б. Звіт про розкопки та розвідки на Полтавщині в 1994 р. // НА ІА НАНУ. — Ф. е. — 1994/66. — № 25641; НА ЦОДПА. — Ф. е. — Спр. 79. — Арк. 18. 2. Супруненко О.Б., Пуголовок Ю.О., Шерстюк В.В. Звіт про обстеження зони будівництва автообходу шосе «Київ – Харків – Довжанський» на ділянці південніше м. Полтави, на території Полтавського району Полтавської області в грудні 2010 р. // НА ЦОДПА. — Ф. е. — Спр. 637. — Арк. 10 – 11. — Рис. 4 – 14. 3. Осаульчук О., Супруненко О. Археологічні вишукування. Реконструкція автомобільної дороги державного значення М-03 Київ – Харків – Довжанський на ділянці км 333+800 — км 347+200, Полтавська область // НА ЦОДПА. — Ф. е. — Спр. 690. — Арк. 22 – 24.
Бібліографічні матеріали	4. Супруненко О.Б., Осаульчук О.М., Пуголовок Ю.О., Шерстюк В.В. Обстеження траси будівництва автообходу навколо Полтави // Археологічні дослідження в Україні – 2011. — К. – Луцьк: Волин. старожитності, 2012. — С. 378.

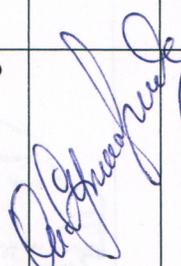
11. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
<i>Графічні матеріали</i>			
1. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с. Група курганів на карті Полтавської області.	1	2014	Коверко А.В.
2. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с. Група курганів. Карта місця розташування (основа: М-36-93-Б-г. — Мачехи. — М 1: 25 000. — Сост. местн. На 1984 г. — М.: ГУГК, 1990).	1	2011	Коверко А.В., Шерстюк В.В.
3. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с. Група курганів. Детальна карта розміщення (основа: М 1: 10 000).	1	2014	Коверко А.В., Супруненко О.Б.
4. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с. Група курганів. Генеральний план.	1	2011	Менчинська Т.В.
<i>Фотофіксація</i>			
5. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с. Група курганів. на космічному фотознімку. Програма «Google Earth».	1	2011	Коверко А.В., Шерстюк В.В.
6. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с. Група курганів. Насип № 6. Зі сходу.	1	2014	Супруненко О.Б.
7. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с. Група курганів. Насип № 2. З півдня.	1	2011	Супруненко О.Б.
8. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с.	1	2014	Супруненко О.Б.

Група курганів. Розорані насипи №№ 4 і 5. З північного заходу			
---	--	--	--

Облікову картку склав:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Провідний науковий співробітник Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської облдержадміністрації, заслужений працівник культури України	кандидат історичних наук, старший науковий співробітник	О.Б. Супруненко		12.02.2014

Керівник органу охорони культурної спадщини —
 Начальник управління культури Полтавської облдержадміністрації

Г.І. Фасій

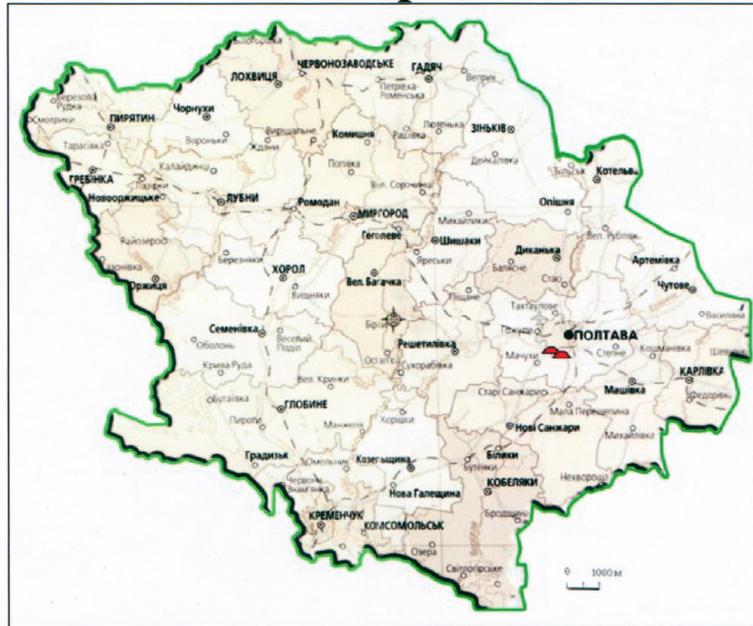
(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

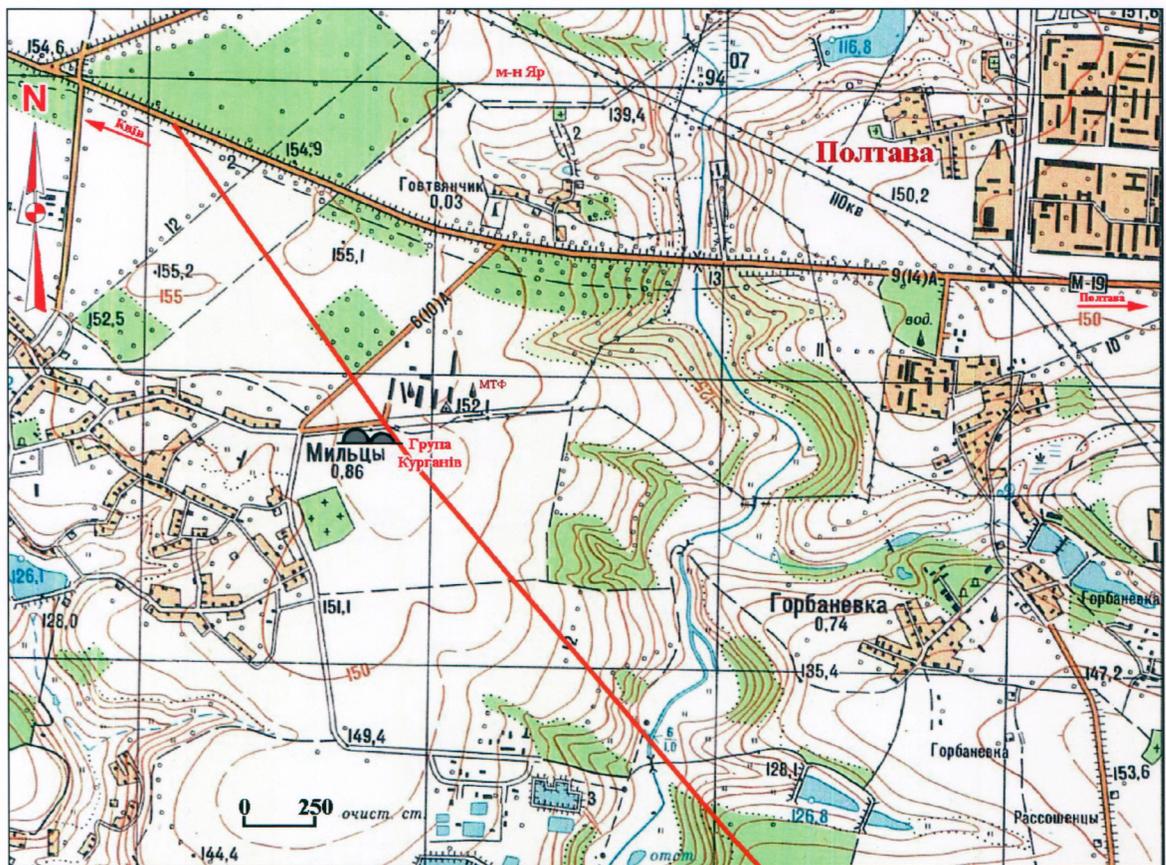
2. Супруненко сільська рада, Полтавський район, Микши, с.
 Група курганів. Карта місця розташування (схема: М-56-03-Б-г. — Мачуха. — М.
 1:25 000. — Сост. мейст. № 1984 г. — М. ТУТК, 1990).

Ілюстрації

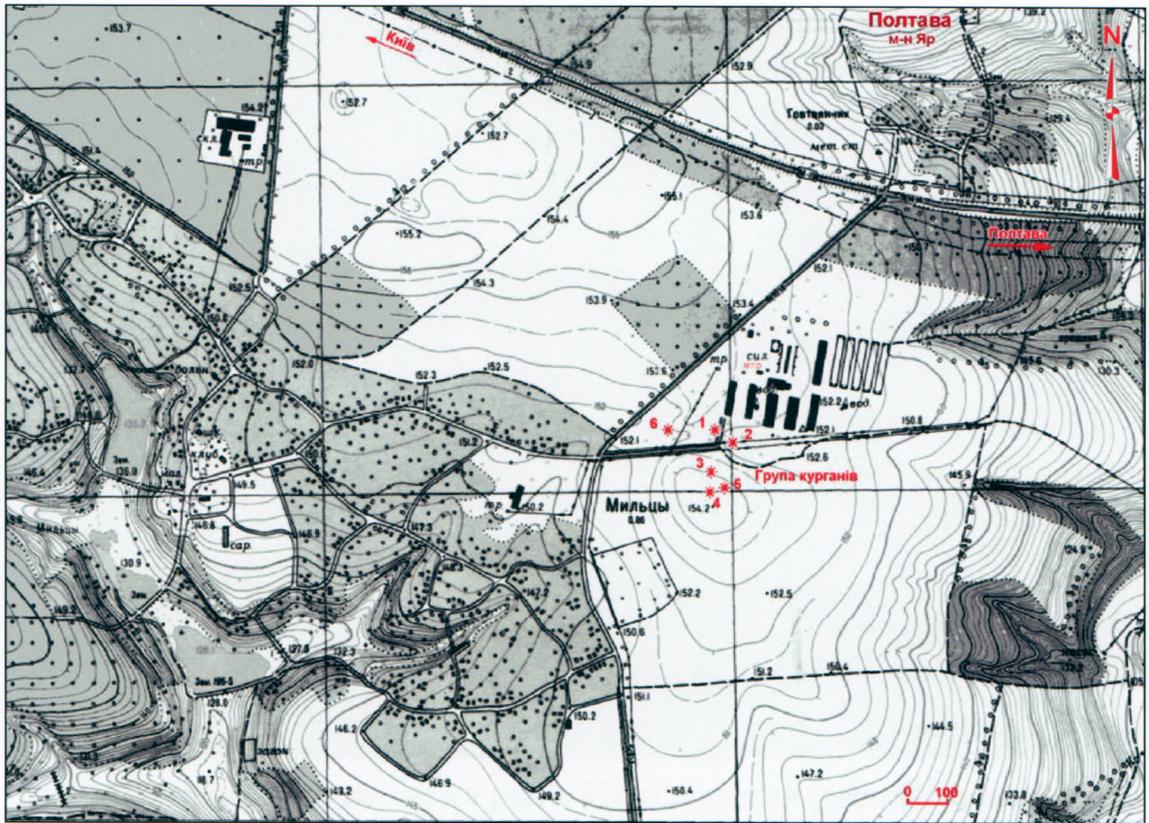

1. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с.
Група курганів на карті Полтавської області.

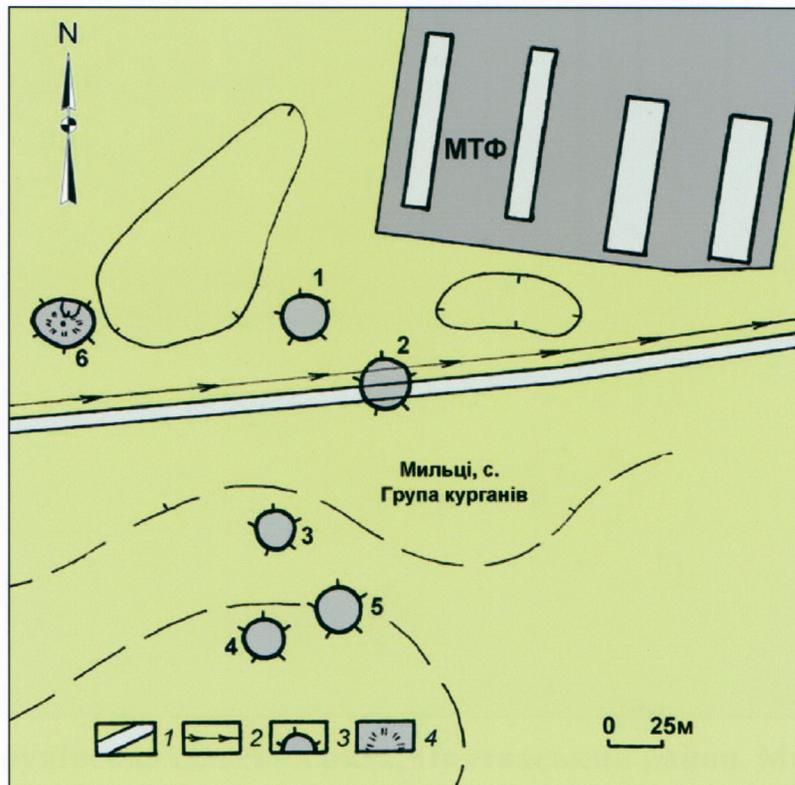

2. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с.
Група курганів. Карта місця розташування (основа: М-36-93-Б-г. — Мачехи. — М
1: 25 000. — Сост. местн. На 1984 г. — М.: ГУГК, 1990).

3. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с.
Група курганів. Детальна карта розміщення (основа: М 1: 10 000).

4. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с.
Група курганів. Генеральний план. Умовні позначення: 1 – польова дорога; 2 – лінія електромереж; 3 – кургани; 4 – сліди вогнища.

5. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с.
Група курганів. на космічному фотознімку. Програма «Google Earth».

6. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с.
Група курганів. Насип № 6. Зі сходу.

7. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с.
Група курганів. Насип № 2. З півдня.

8. Супрунівська сільська рада, Полтавський район. Мильці, с.
Група курганів. Розорані насипи №№ 4 і 5. З північного заходу.

10n/a 201

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

ДОПОВНЕННЯ ДО ОБЛІКОВОЇ КАРТКИ

об'єкта культурної спадщини

НАУКОВИЙ АРХІВ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ЦЕНТР ОХОРОНИ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ
ПАМ'ЯТОК АРХЕОЛОГІЇ»
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
№ 11

Група курганів
(найменування об'єкта)

Вид	Тип	Категорія пам'ятки
Археологічний	Комплекс	Місцевого значення

1. Дата утворення об'єкта:

Енеоліт – ранній залізний вік, скіфський час, IV – I тис. до н. е., VII – IV ст. до н. е.

2. Місцезнаходження об'єкта

Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський район, Полтавська область, справа за 0,75 км від шосе М-03 «Київ – Харків – Довжанський», поряд із тваринницькою фермою, за 0,3-0,4 км на північний схід від північно-східної околиці та 0,15 км в тому ж напрямку від сільського кладовища (азимуту 52° – 54°), за 0,1-0,6 км на південний схід від автодороги до села (з лівого боку).

Географічні координати збережених курганів комплексу:

№ n/n	Координати умовних центрів насипів, градуси, мінути, секунди (datum WGS 84)	
	N	O
3	49°33'26.827"	34°27'38.743"
4	49°33'25.182"	34°27'38.520"
6	49°33'29.988"	34°27'33.685"

Під'їзд з м. Полтава — маршрутним автотранспортом до ферми по асфальтованій автодорозі на с. Мильці від автотраси М-03 «Київ – Харків – Довжанський», далі — пішим ходом польовою дорогою на південний схід від тваринницького комплексу 110 – 220 м.

3. Охоронний номер пам'ятки

Охоронний номер 4819-Пл.

4. Дати і номери рішень, відповідно до яких об'єкт узятो на державний облік та визначено категорію пам'ятки

Наказ Міністерства культури України від від 18.04.2017 р. № 325 (додаток 1, п. 29).

В Історико-архітектурному опорному плані і спеціальній науково-проектній документації для визначення історичних ареалів та меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування м. Полтава, затверджених рішенням позачергової 37-ї сесії шостого скликання Полтавської міськради від 27.12.2013 р., кургани зазначені як прилягаючі до території міста щойно виявлені об'єкти археології.

5. Функціональне використання:

Сучасне використання	Первісне призначення	Інші (протягом часу існування об'єкта)
Сільськогосподарські орні угіддя.	Територія курганного некрополю.	Забудова окремих насипів сільськогосподарськими будівлями XIX ст.

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	<p>Залишки групи займають надсхилля і частково центр розораного вододільного підвищення плато правого високого берега р. Говтв'янчик (права притока р. Ворскли) і безіменного струмка, з абсолютною висотою 154,2 м над рівнем моря, видовжена ланцюжком на відстані 80 – 150 м один від одного у напрямку північний захід – південний схід, протяжністю 0,3 км.</p> <p>Три кургани зі складу групи досліджені в ході науково-рятівних робіт за будівництва автообходу навколо м. Полтави по шосе М-03 «Київ – Харків – Довжанський» у 2017 р.</p>																														
Характеристика об'єкта	<p>Збережені на сьогодні кургани дещо віддалені від кута території молочно-товарної ферми. Це — частина некрополя з 3-х насипів, висотою 0,4 – 0,8 м і діаметром 18 – 29 м. Всі вони розорані, мають округлу або круглу в плані форму. На поверхні помітні плями пошкоджених материкових викидів основних поховань. На поверхні насипу № 6 виявлені фрагменти ліпної кераміки зрубної культури пізнього бронзового віку.</p> <p>Розміри та описи курганів, що збереглися:</p> <table border="1" data-bbox="485 814 1362 1108"> <thead> <tr> <th>№ п/п</th> <th>Висота (м)</th> <th>Діаметр (м)</th> <th>Стан насипу</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>3</td> <td>0,5</td> <td>18</td> <td>Розораний, округлий в плані, з помітною «прямою» материкового викиду.</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>0,4</td> <td>16</td> <td>Дуже розораний маленький курган.</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>0,8</td> <td>24 x 29</td> <td>Розораний насип середніх розмірів, у південно-західній частині якого є рештки вогнища. Можливо, пошкоджений діяльністю селітроварників.</td> </tr> </tbody> </table> <p>Група є поховальним комплексом споруд із ґрунту племен енеоліту, бронзового віку і ворсклинського локального варіанту культури лівобережних лісостепових племен скіфського часу. Кургани виявлені І.М. Кулатовою і О.Б. Супрунєнком у 1994 р. В 2010 р. останнім і В.В. Шерстюком під час археологічної експертизи траси проєктованого автообходу навколо м. Полтави обстежені всі інші насипи, три з них досліджені влітку 2017 р. О. Б. Супрунєнком у зв'язку з будівництвом автообходу шосе, що перетнув північно-східну частину ділянки групи.</p> <p>Географічні координати досліджених курганів комплексу:</p> <table border="1" data-bbox="470 1490 1381 1676"> <thead> <tr> <th rowspan="2">№ п/п</th> <th colspan="2">Координати умовних центрів насипів, градуси, мінуси, секунди (датум WGS 84)</th> </tr> <tr> <th>N</th> <th>O</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>49°33'30.078"</td> <td>34°27'39.402"</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>49°33'29.081"</td> <td>34°27'41.328"</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>49°33'25.567"</td> <td>34°27'40.248"</td> </tr> </tbody> </table> <p>Вивчені насипи №№ 1 і 2 були рештками зруйнованих будівництвом ХІХ ст. невеликих курганів доби бронзового віку, де поховальні об'єкти майже не збереглися.</p> <p>Курган № 5 на південно-східному краю групи також розорювався. Висота становила 0,5 м, розміри — 23,0 x 23,5 м. Насип мав круглу в плані форму, розпилилі поли, відрізнявся щільним складом ґрунту. Споруджений у два етапи. Встановлені розміри первинного насипу I — діаметр більше 9 м. Зводився з сіро-чорного щільного чорнозему, оточений вузьким неглибоким рівчаком із зовнішнім діаметром 10,4 м. Зведений над основним захороненням</p>	№ п/п	Висота (м)	Діаметр (м)	Стан насипу	3	0,5	18	Розораний, округлий в плані, з помітною «прямою» материкового викиду.	4	0,4	16	Дуже розораний маленький курган.	6	0,8	24 x 29	Розораний насип середніх розмірів, у південно-західній частині якого є рештки вогнища. Можливо, пошкоджений діяльністю селітроварників.	№ п/п	Координати умовних центрів насипів, градуси, мінуси, секунди (датум WGS 84)		N	O	1	49°33'30.078"	34°27'39.402"	2	49°33'29.081"	34°27'41.328"	5	49°33'25.567"	34°27'40.248"
№ п/п	Висота (м)	Діаметр (м)	Стан насипу																												
3	0,5	18	Розораний, округлий в плані, з помітною «прямою» материкового викиду.																												
4	0,4	16	Дуже розораний маленький курган.																												
6	0,8	24 x 29	Розораний насип середніх розмірів, у південно-західній частині якого є рештки вогнища. Можливо, пошкоджений діяльністю селітроварників.																												
№ п/п	Координати умовних центрів насипів, градуси, мінуси, секунди (датум WGS 84)																														
	N	O																													
1	49°33'30.078"	34°27'39.402"																													
2	49°33'29.081"	34°27'41.328"																													
5	49°33'25.567"	34°27'40.248"																													

доби пізнього енеоліту. Поховання зміщене на північ від умовного центру, супроводжувалося невеликим вогнищем на стародавній похованій поверхні. Поховальний комплекс оточував кільцевий рівчак. До його складу поза межами рівчака входив ще один об'єкт — стовпова ямка з уламками ліпного енеолітичного горщика.

Поховання супроводжувалося парними культовими ямами у північній полі кургану, влаштованими з рівня стародавнього похованого ґрунту. Перша з них — невеликий овальний бофр, друга підпрямокутна материкова, з обвугленими рештками плах перекриття і вуглинами. Зведення чергового насипу II діаметром близько 14 м пов'язано зі влаштуванням у південно-східній полі, поза межами рівчака енеолітичного захоронення, камери катакомби раннього етапу бронзового віку. Ця майже широтно зорієнтована підпрямокутна заглибина з рештками входу з північного боку, була введена в материк на глибину 1,4 м. Вона не містила залишків похованого, хоча була забита давніми дернинами й попелястим ґрунтом. З добою пізнього бронзового віку може пов'язуватись невелика підпрямокутна в плані яма у південно-західній полі кургану, що перетинала енеолітичний рів. На її дні містилися рештки вогнища, а у вмісті — окремі вуглини.

Основне поховання містилося в центральній частині насипу, планіграфічно його положення в кільці рівчака було зміщене на південь. Влаштоване з рівня стародавнього ґрунту, мало меридіональну орієнтацію, невеликі за розмірами заплічки — 0,8 x 1,6 м — у вигляді вибірки в дерені (1,28 м²). Посеред заплічок за довшою віссю ями розміщувалося неглибоке ложе для похованого (0,8 м) розмірами 0,4 x 1,1 м, що призначалася для маленької дитини, кісткові рештки якої не збереглися. З північного боку від ями, на рівні стародавньої поверхні відзначене скупчення дернин, що мало висоту 0,3 м і було рештками споруди з пласкою верхівкою типу вітвара.

На поверхні заплічок і в чорноземному заповненні виявлені окремі дрібні вуглини, легкі попелясті та білі волосисті включення. Тут же та поряд у навколишньому масиві первісного насипу виявлено 6 уламків ліпного посуду, три вироби з сіро-коричневого напівпрозорого кременю (відщеп, уламки скребачки та комбінованого знаряддя на платівці, що поєднувало ніж та різець), рештки випаленого у вогні ґрунту, перепалених камінців і більш численні вуглини від згорілих стебел трави, а також фрагменти ліпного горщика з товстим скругленим денцем, дещо опуклободим тулубом і заглаженою горизонтальними розчосами внутрішньою поверхнею.

Поховання розглядається як основне захоронення доби енеоліту і може належати до пізнього етапу розвитку постмаріупольської (квітянської) енеолітичної культури найраніших кочівників Лісо-степу IV – першої чверті III тис. до н. е., відповідаючи основним культурно-визначальним критеріям т. зв. «випростаних» комплексів.

Поховання супроводжувалося рештками заглибини від стовпа, встановленого поряд із не збереженим поминальним об'єктом. Ямка круглої в плані форми влаштована з рівня похованого ґрунту. На наявність навколо слідів тризної відправи вказували розпошені скупчення попелу й поодинокі вуглини (0,6 x 1,5 м). Заповнення з крупними вуглинами ближче до дна містило три фрагменти зі вторинним випалом від неорнаментованої енеолітичної товсто-

	<p>стіної посудини на кшталт корчаги.</p> <p>Наслідком науково-рятивних досліджень курганів №№ 1, 2 і 5 біля с. Мильці стало вивчення половини з на сьогодні ще помітних розораних насипів. Всі вони були залишками невеликого некрополю, що тяжів до вододілу на правобережному Ворсклинському плато і спорадично використовувався за епох енеоліту – бронзового віку, а в Новітній час потрапив до зони господарського будівництва і, насамкінець, спорудження сучасного шосе.</p>
Наявність творів мистецтва	Твори мистецтва на насипах курганів відсутні.

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

Курган № 3.
Курган № 4.
Курган № 6.

8. Ступінь схоронності об'єкта:

Добрий, задовільний, незадовільний, аварійний	<p>Стан збереження курганів — незадовільний.</p> <p>Акт обстеження технічного стану — № 31 від 9 лютого 2014 р., підтверджений обстеженням в ході науково-рятивних досліджень у липні 2017 р.</p>
--	---

9. Наявність науково-дослідної і науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
Науковий звіт	1994	Кулатова І.М. Супруненко О.Б. (Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Науковий архів Інституту археології НАН України (м. Київ), фонд експ., 1994/66; Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології управл. культури Полтав. ОДА, фонд експ., спр. 79.
Науковий звіт	2010	Супруненко О.Б., Пуголовков Ю.О., Шерстюк В.В. (ДП НДЦ «ОАСУ» Ін-ту археології НАН України, Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології управл. культури Полтав. ОДА, фонд експ., спр. 637.
Науковий звіт	2011	Осаульчук О., Супруненко О. (НДЦ «Рятівна археологічна служба» Ін-ту археології НАН України)	Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології управл. культури Полтав. ОДА, фонд експ., спр. 690.
Історико-архітектурний опорний план, спеціальна науково-проектна документація для визначення історичних ареалів та меж і режимів вико-	2013	Вадімов В.М., докт. архітектури, проф. (наук. керівник), Поштаренко Ю.Г., Халепа С.Я., Супруненко О.Б., Мироненко К.М. та ін. (Український ДНДП «УкрНДДпроектреставрація»,	Затверджений рішенням позачергової 37-ї сесії шостого скликання Полтавської міської ради від 27.12.2013 р.

ристання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування м. Полтава		Управл. з питань містобудування та архітектури виконкому Полтавської міськради, Центр охорони та досліджень пам'яток археології управл. культури Полтавської ОДА)	
Матеріали інвентаризації	2014	Мироненко К.М., Супруненко О.Б. (Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології управл. культури Полтав. ОДА, фонд пам'яткоохор. робіт, спр. 93.
Звіт про пам'яткоохоронні роботи: Будівництво обходу м. Полтава від км 333+800 автом. дороги державного значення М-03 Київ–Харків–Довжанський до км 4+144 автом. дороги держ. значення М-22 Полтава–Олександрія при реконструкції автом. дороги ... М-03 Київ–Харків–Довжанський на ділянці км 333+800 – км 347+200, Полтавська обл. Проект 03-17-АР.	2017	Супруненко О.Б., Шерстюк В. В. (Полтав. експедиція НДЦ «РАС» Ін-ту археол. НАН України)	Науковий архів Інституту археології НАН України (м. Київ), фонд експ., 2017/ б. н.

10. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	Виявлені за обстежень курганів фрагменти ліпної кераміки скіфського часу до музейних колекцій не бралися. Колекція знахідок з розкопок курганів №№ 1-2, 5 2017 р. надійшла на зберігання до Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського (17 од. зб.): уламки енеолітичного та скіфського ліпного посуду, вироби з кременю.
Архівні матеріали	<p>1. Кулатова І.М., Супруненко О.Б. Звіт про розкопки та розвідки на Полтавщині в 1994 р. // НА ІА НАНУ. — Ф. е. — 1994/66. — № 25641; НА ЦОДПА. — Ф. е. — Спр. 79. — Арк. 18.</p> <p>2. Супруненко О.Б., Пуголюк Ю.О., Шерстюк В.В. Звіт про обстеження зони будівництва автообходу шосе «Київ – Харків – Довжанський» на ділянці південніше м. Полтави, на території Полтавського району Полтавської області в грудні 2010 р. // НА ЦОДПА. — Ф. е. — Спр. 637. — Арк. 10 – 11. — Рис. 4 – 14.</p> <p>3. Осаульчук О., Супруненко О. Археологічні вишукування. Реконструкція автомобільної дороги державного значення М-03 Київ – Харків – Довжанський на ділянці км 333+800 — км 347+200, Полтавська область // НА ЦОДПА. — Ф. е. — Спр. 690. — Арк. 22 – 24.</p> <p>4. Супруненко О. Б., Шерстюк В. В. Звіт про пам'яткоохоронні роботи (археологічні розкопки і нагляд): Будівництво обходу м. Полтава від км 333+800 автом. дороги державного значення М-03 Київ–Харків–Довжанський до км 4+144 автом. дороги держ. значення М-22 Полтава–Олександрія при реконструкції автом. дороги ... М-03 Київ–Харків–</p>

	Довжанський на ділянці км 333+800 – км 347+200, Полтавська обл. Проект 03-17-АР. – Т. III // НА ІА НАНУ. — Ф. е. — 2017/б. н. — 124 арк.
Бібліографічні матеріали	5. Супруненко О.Б., Осаульчук О.М., Пуголовок Ю.О., Шерстюк В.В. Обстеження траси будівництва автообходу навколо Полтави // Археологічні дослідження в Україні – 2011: щорічн. — К.; Луцьк: Волин. старожитності, 2012. — С. 378. 6. Супруненко О.Б., Шерстюк В.В. Курган з енеолітичним похованням поблизу с. Мильці під Полтавою // Археологічні дослідження в Україні – 2017: щорічн. — К.: Стародавній світ, 2018. — У видавництві. 7. Супруненко О.Б. Кургани поблизу с. Мильці під Полтавою // Полтавський краєзнавчий музей: зб. наук. ст. [за 2017 р.]. — Полтава: Дивосвіт, 2018. — У видавництві.

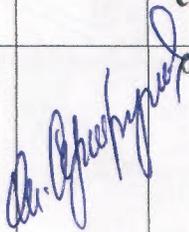
11. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
<i>Графічні матеріали</i>			
1. Група курганів. Місце розташування на карті області. Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл.	1	2014	Коверко А.В.
2. Група курганів. Карта місця розташування. Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл. (основа: М-36-93-Б-г. — Мачехи. — М 1: 25 000. — М.: ГУГК, 1990).	1	2014	Коверко А.В., Шерстюк В.В.
3. Група курганів. Генеральний план з позначенням спорудженого автообходу і наявних комунікацій (М 1: 10 000). Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл. Кургани №№ 1, 2 і 5, досліджені у 2017 р.	1	2017	Шерстюк В.В.
<i>Фотофіксація та кресленики</i>			
4. Група курганів. Космічний фотознімок із позначенням збережених та досліджених (1, 2, 5) курганів, траси спорудженого автообходу і наявних комунікацій. Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл. За програмою «Google Earth».	1	2017	Шерстюк В.В.
5. Група курганів. Досліджений курган № 5. План і профілі бровок. Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл. Розкопки О. Б. Супруненка.	1	2017	Супруненко О.Б., Менчинська Т.В., Хорєв С. В.

<p>6. Група курганів. Досліджений курган № 5. Поховальні і культові об'єкти, знахідки. Плани та перетини. Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл. Розкопки О. Б. Супруненка.</p> <p>Об'єкт 1 – яма-бофр (1); об'єкт 2 – культова яма (2); об'єкт 4 – поховання і вогнище 1 (3), фрагменти ліпного горщика (4) та вироби з кременю (5); стовпова ямка (6) й уламки стінки ліпної енеолітичної посудини (7); об'єкт 3 – яма (8); об'єкт 5 – основа катакомби (9).</p>	1	2017	Супруненко О.Б., Менчинська Т.В.
<p>7. Група курганів. Дослідження насипу № 1. З південного сходу. Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл. Розкопки О.Б. Супруненка, 2017 р.</p>	1	2017	Супруненко О.Б.
<p>8. Група курганів. Дослідження насипу № 5. З південного заходу. Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл. Розкопки О.Б. Супруненка, 2017 р.</p>	1	2017	Супруненко О.Б.

Облікову картку склав:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Директор Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, заслужений працівник культури України	кандидат історичних наук, старший науковий співробітник	О.Б. Супруненко		05.02.2018

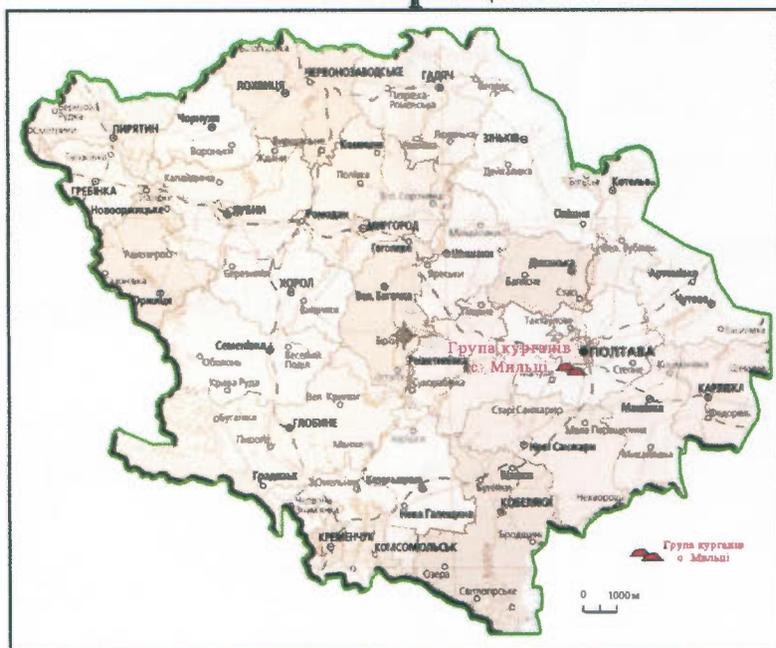
Керівник органу охорони культурної спадщини —
в. о. директора департаменту культури і туризму
Полтавської обласної державної адміністрації

В.В. Вождасенко

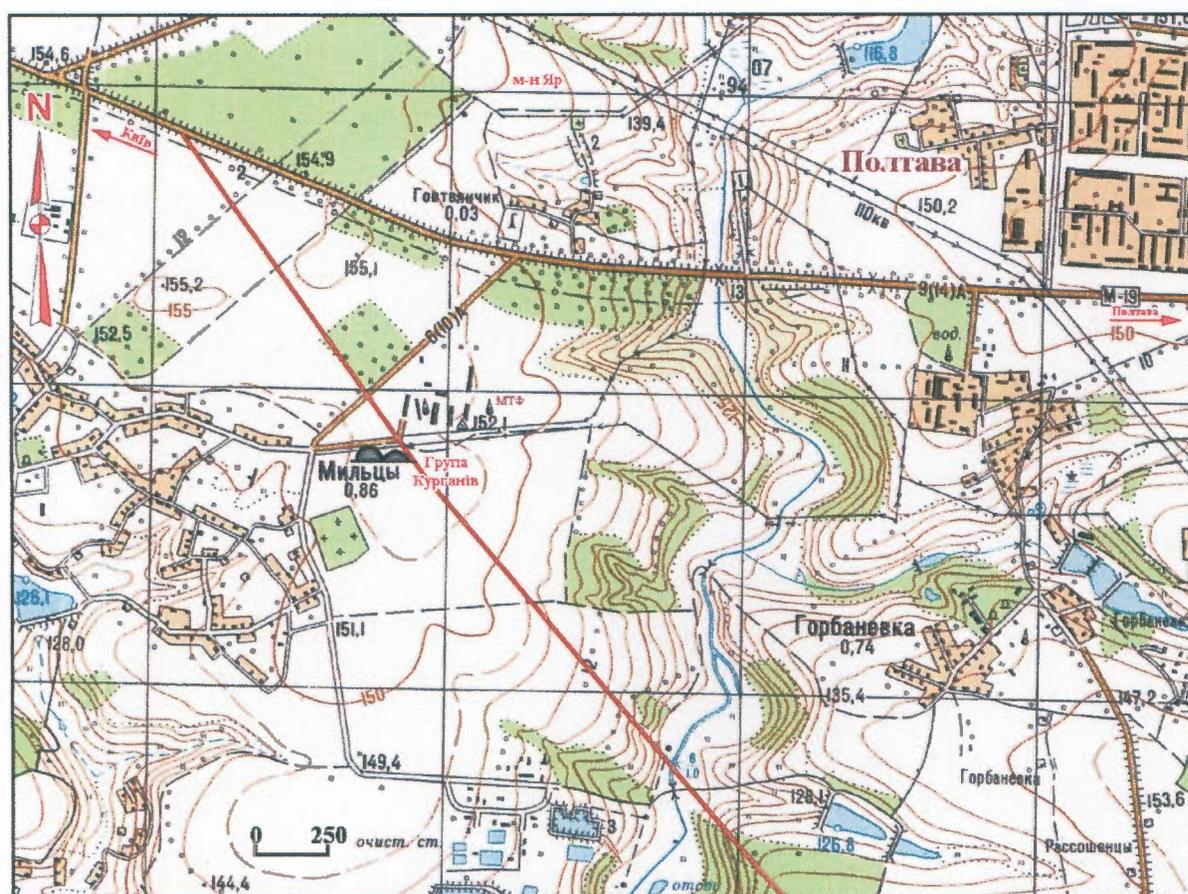
(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

Ілюстрації

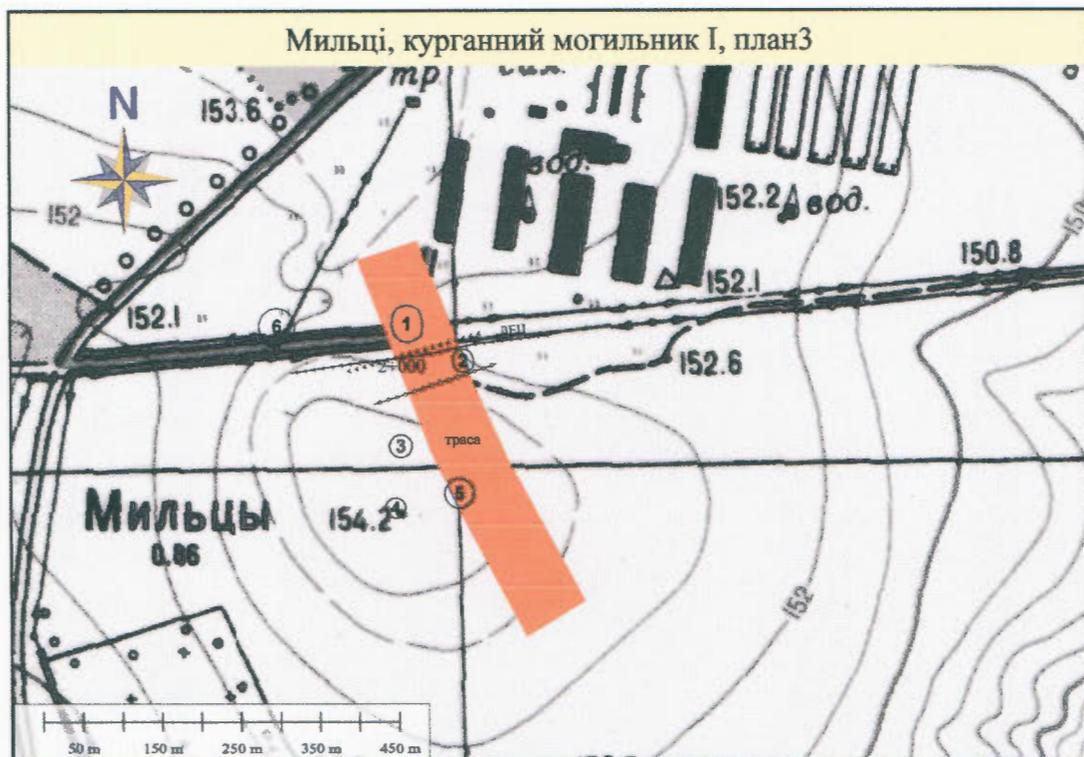

1. Група курганів. Місце розташування на карті області.
Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл.

2. Група курганів. Карта місця розташування.
Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл.
(основа: М-36-93-Б-г. — Мачехи. — М 1: 25 000. — Сост. местн. на 1984 г. — М.: ГУТК, 1990).
Жовтою лінією позначена траса спорудженого автообходу навколо м. Полтави.

3. Група курганів. Генеральний план з позначенням спорудженого автообходу і наявних комунікацій (М 1: 10 000).

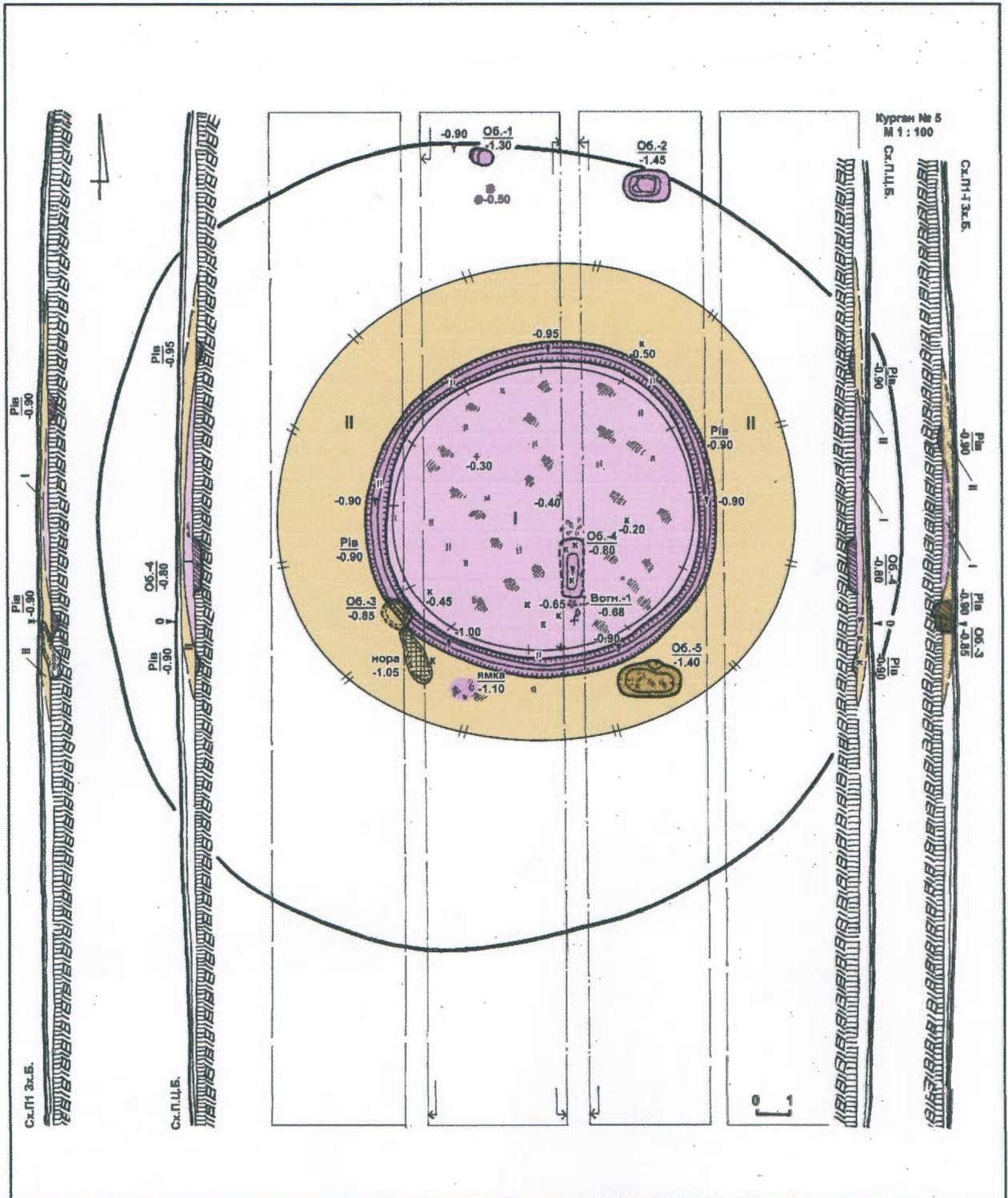
Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл.
Укл. В. В. Шерстюк, 2017 р. Кургани №№ 1, 2 і 5, досліджені у 2017 р.

4. Група курганів. Космічний фотознімок із позначенням збережених та досліджених (1, 2, 5) курганів, траси спорудженого автообходу та наявних комунікацій (кабелю оптико-волоконного зв'язку, лінії електромереж та відключеного газопроводу).

Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл.
Укл. В.В. Шерстюк, 2017 р. За програмою «Google Earth».

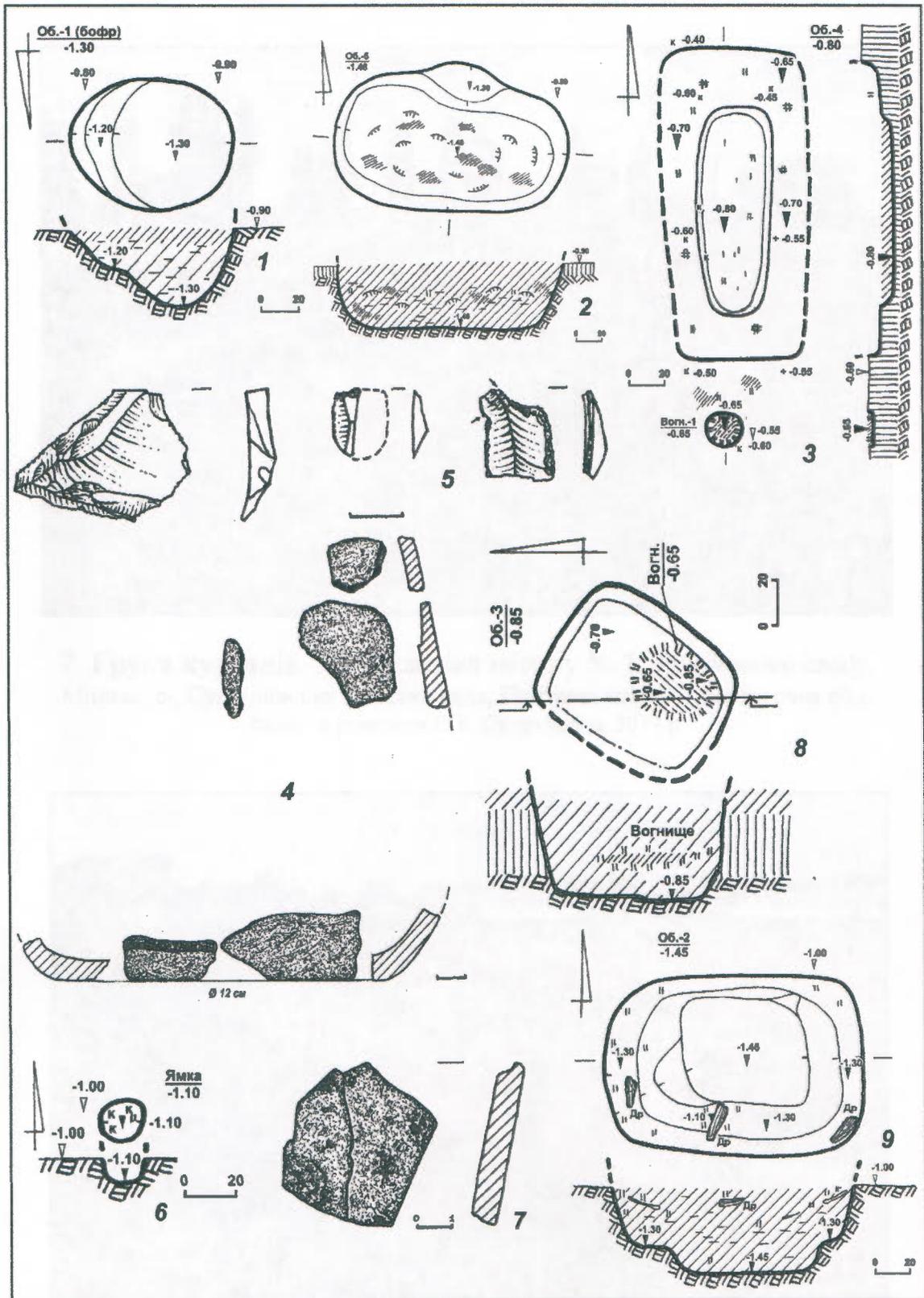
5. Група курганів. Досліджений курган № 5. План і профілі бровок.

Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл.

Розкопки О. Б. Супруненка. Рис. О.Б. Супруненка, Т. В. Менчинської та С. В. Хорева, 2017 р.

I – насип I енеолітичного часу; II – насип II доби раннього бронзового віку; поховальні комплекси та об'єкти під насипом.

6. Група курганів. Досліджений курган № 5. Поховальні і культові об'єкти, знахідки (кераміка, кремій). Плани та перетини.

Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл.

Розкопки О. Б. Супруненка. Рис. О. Б. Супруненка і Т. В. Менчинської, 2017 р.

Об'єкт 1 – яма-бофр (1); об'єкт 2 – культова яма (2); об'єкт 4 – поховання і вогнище 1 (3), фрагменти ліпного горщика (4) та вироби з кременю (5); стовпова яма (6) й уламки стінки ліпної енеолітичної посудини (7); об'єкт 3 – яма (8); об'єкт 5 – основа катакомби (9).

Умовні позначення: к – уламки ліпного посуду; + – вироби з кременю; " – вугляки; # – перепалений ґрунт; | – білі «волоски» рослинного тліну.

7. Група курганів. Дослідження насипу № 1. З південного сходу.
Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл.
Фото та розкопки О.Б. Супруненка, 2017 р.

8. Група курганів. Дослідження насипу № 5. З південного заходу.
Мильці, с., Супрунівська сільська рада, Полтавський р-н, Полтавська обл.
Фото і розкопки О.Б. Супруненка, 2017 р.